

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Δ/νσις : Ἰωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 3078
Αριθμ.
Διεκπ. 1438

Αθηνῆσι τη, 21ῆ Ἰουνίου 2023

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3076

Πρός
τόν Ἱερό Κλήρο
τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
(Διά τῶν κατά τόπους Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν)

Θέμα: *«Περί τῆς ἐκ μέρους τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου πιστῆς τηρήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως κατά τήν Θεία Λατρεία»*

Εὐλαβέστατοι Κληρικοί,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπαγρυπνῶντας γιά τόν κατά Θεόν καταρτισμό τῶν πιστῶν, ἐπιθυμεῖ ὅλοι νά διάγουν τόν βίο τους ἐν πνεύματι Θεοῦ καί εὐσεβείᾳ. Ἰδιαιτέρως, ὅμως, ἐπιζητεῖ νά διαφυλάσσονται τά ὁρισμένα ἀπό τούς Θεοφόρους Πατέρες στήν λατρευτική ζωή τῆς Ἐκκλησίας «εἰς οἰκοδομήν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ»¹. Ὅπως εἶναι φυσικό, λοιπόν, ἡ Ἱερά Σύνοδος εἶναι ἐπιφορτισμένη νά ἐπιβλέπει, νά ἐπιτηρεῖ, νά συμβουλεύει καί νά καθοδηγεῖ ἀκαταπόνητα Κλήρο καί Λαό, ὥστε νά τηρεῖται ἡ χριστιανική διδασκαλία, νά ἀποτρέπονται αἰρετικές διδασκαλίες, νά ἐφαρμόζονται οἱ Ἱεροί Κανόνες καί ἡ Ἱερά Παράδοση, ὅπως οἱ Ἅγιοι καί Θεοφόροι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μᾶς παρέδωσαν, κυρίως ὅμως ἔχει ἱερώτατο χρέος νά ἀγωνίζεται γιά νά καλλιεργηθεῖ ἡ ὑγιῆς πίστη καί νά ἀποτραποῦν ἄτοπες καί ἀντιχριστιανικές ἐκκοσμικευμένες ἐνέργειες καί ἐκδηλώσεις κατά τήν τέλεση τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων καί Ἀκολουθιῶν στοῦς Ἱεροῦς Ναοῦς.

Γι' αὐτούς τούς λόγους, ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος, κατά τίς συνεδριάσεις Αὐτῆς τῆς 11ης μηνός Μαΐου καί 13ης μηνός Ἰουνίου 2023,

¹ Ἐφ. 4, 12.

ἀποφάσισε νά προβεῖ στήν ἔκδοση τῆς παρούσας Ἐγκυκλίου ἀφ' ἑνός μέ ἀθυμία καί θλίψη, καταγγέλλοντας ἀσεβήματα πρὸς τὰ ἱερά στήν Λατρεία τῆς Ἐκκλησίας, ἀφ' ἑτέρου προτρέποντας νά ἐφαρμόζονται τὰ δέοντα.

Εἰδικότερα, ἔχει γίνει γνωστό σέ ὅλους ὅτι συμβαίνουν ποικίλα καί ὄχι λίγα ἀσεβήματα, ἄτοπα καί ἔκτροπα, ἀπό τήν ἄποψη τῆς λειτουργικῆς τάξεως, τὰ ὁποῖα ἀπάδουν πρὸς τήν ἱεροπρέπεια καί τήν σοβαρότητα καί καταστρατηγοῦν πασιφανῶς τίς τυπικές διατάξεις τῆς Θείας Λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μέ θλιβερές συνέπειες τήν διακωμώδηση ἢ καί τόν ἐμπαιγμό τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων καί μάλιστα διά τῶν ποικίλων καί πολλῶν μέσων κοινωνικῆς δικτυώσεως, ἡ ἄκριτη χρήση τῶν ὁποίων ἐκ μέρους ἀρκετῶν Κληρικῶν ἔχει, δυστυχῶς, «γιγαντωθεῖ», ἀλλοιώνοντας τήν ἀποστολή καί τήν μαρτυρία τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου.

Τέτοια ἀπαράδεκτα φαινόμενα εἶναι, ἐπί παραδείγματι, ἡ ἐντός τοῦ ἱεροῦ ναοῦ «λιτάνευση» τῆς περιστερᾶς κατά τήν ἑορτή τῶν Θεοφανείων, ἡ ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Βήματος ἀπαράδεκτη κρούση διαφόρων ἀντικειμένων, σέ συνδυασμό μέ ἀλαλάζουσες φωνές ἐκ μέρους ἱεροπαίδων κατά τό «Ἀνάστα ὁ Θεός» τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, ἡ κατά τήν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου ἔνδυση Ἱερέως ἐκτός τοῦ Ἱεροῦ Βήματος στό μέσον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἡ ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Βήματος κρούση ταλάντων καί κωδῶνων μεσοῦσης τῆς Θείας Λειτουργίας, ἡ ψαλμώδηση τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου, ἀντίθετα μέ τὰ παραδεδομένα, σέ μέλος πού θυμίζει λαϊκά ἄσματα, ἡ ψαλμώδηση καλάντων ὀπισθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης καί, μάλιστα, τήν ὥρα πού ὁ Ἱερεὺς καταλύει τό Ἅγιο Ποτήριο, καί ἄλλα τινά. Ὅλα αὐτά τὰ ἄτοπα καί ἀπαράδεκτα φαινόμενα πρέπει ἀμέσως νά σταματήσουν καί νά μὴν ἐπαναληφθοῦν.

Ἐπιβάλλεται νά τονιστεῖ ἐν προκειμένῳ ὅτι ἡ Ἁγία Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ γιά κανένα λόγο δέν ἔχει ἀνάγκη θεατρικῶν παραστάσεων, ἐκδηλώσεων κοσμικοῦ τύπου, ἐντυπωσιασμοῦ καί αὐθαιρέτων ἐνεργειῶν Πρεσβυτέρων καί Διακόνων, καί μάλιστα χωρίς τήν γνώμη τοῦ οἰκείου αὐτῶν Ἱεράρχου. Σέ καμμία περίπτωση δέν θερμαίνεται ἡ πίστη οὔτε αὐξάνεται ἡ προσέλευση τῶν πιστῶν οὔτε καί ἡ νεώτερη γενιά ἐλκύεται μέ τέτοιου εἴδους ἐξωεκκλησιαστικές μιμητικές ἐνεργεῖες, οἱ δέ πιστοὶ οὐδόλως οἰκοδομοῦνται πνευματικά ὅταν ἡ Λατρεία, ἀντί, ὅπως γράφει ὁ Ἱερός Παῦλος, νά εἶναι «ἀληθῆς καί λογική λατρεία εὐάρεστος τῷ Θεῷ»², καταντᾶ θέαμα καί ἀκρόαμα. Κάθε φορά πού ὑπάρχουν τέτοιες παρεκτροπές, λυπᾶται καί θλίβεται τό Ἅγιο Πνεῦμα, ἀντί νά ἀγαλλιᾶζει, ἐνῶ βλέπεται καί διασύρεται τό κῦρος

² Ρωμ. 12, 1.

τῆς Ἐκκλησίας, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται μακριά ἀπό τὴν ζωὴ καὶ τὴν Λατρεία Τῆς. Ἡ ἐπιπόλαιη «ικανοποίηση» τῶν πιστῶν στοὺς Ἱερούς Ναούς, ἢ ὁποῖα ἐπιζητεῖται ἀπὸ ὀρισμένους Κληρικούς, κρίνεται ὡς παντελῶς ὑποκριτικὴ καὶ ψευδὴς καὶ δέν ἐπιφέρει στήν ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ τίποτα τὸ ὠφέλιμο.

Ὡς ἐκ τούτου, ἐπειδὴ ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐπιθυμεῖ καὶ ἡ κανονικὴ τάξη τῆς Ἐκκλησίας νά τηρεῖται ἐπακριβῶς καὶ νά διορθωθοῦν οἱ ἀταξίες, ὅπου αὐτές γίνονται, ἀποβλέποντας συνάμα στήν ἱεροπρεπέστερη τέλεση τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων, συνιστᾷ, ἐντέλλεται καὶ προτρέπει ὅλους ὥστε νά ἀποφεύγονται νεωτερισμοί, θεατρinizμοί καὶ λοιπές ἐκδηλώσεις «τελετουργικοῦ στόμφου», ψαλμωδίες κοσμικοῦ ὕφους, στολισμοί ξένοι πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴ παραδοσιακὴ εὐπρέπεια καὶ σοβαρότητα, καὶ ὅλως ἰδιαιτέρως ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν γιὰ νά μὴ συντελεῖται σκανδαλισμὸς τῶν συνειδήσεων, καθότι «οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται»³.

Κατὰ συνέπεια, ἡ προσήλωση ὅλων τῶν Κληρικῶν μας στὰ παραδεδομένα ἀπὸ τὴν Ἁγία μας Ἐκκλησία εἶναι ἱερό καθήκον καὶ πρέπει ὁ καθένας νά τὸ ἐπιτελεῖ μέ πλήρη ἀφοσίωση, ἐπιμέλεια καὶ σοβαρότητα πρὸς δόξαν Κυρίου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καθότι ὁ λειτουργὸς τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων καὶ οἰκονόμος τῆς Χάριτος τυγχάνει ποιμένας ἀνθρώπων, «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» πλασμένων καὶ «αἵματι Χριστοῦ ἐξηγορασμένων»⁴.

Ἐν κατακλείδι, τονίζεται ἡ ἀνάγκη, γιὰ ὅλα τὰ ἀνωτέρω ζητήματα, ὁ κάθε Ἱερεὺς νά εὐρίσκειται σέ διαρκῆ ἀναφορὰ πρὸς τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη, στήν πνευματικὴ σύνεση καὶ ἔμφρονα κρίση τοῦ ὁποῖου ἐπαφίεται ἢ ἀντιμετώπισή τους, ὥστε νά ἐπικρατεῖ ὁμοιομορφία καὶ τάξη στήν Θεία Λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας.

- † Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
- † Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου Ἱερόθεος
- † Ὁ Ἐλευθερουπόλεως Χρυσόστομος
- † Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Παῦλος
- † Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως Ἄνθιμος
- † Ὁ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως Βαρνάβας
- † Ὁ Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν Μᾶρκος
- † Ὁ Σταγῶν καὶ Μετεώρων Θεόκλητος
- † Ὁ Μάνης Χρυσόστομος
- † Ὁ Φθιώτιδος Συμεών
- † Ὁ Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἱερώνυμος
- † Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἱερώνυμος

³ Λουκ. 17, 1.

⁴ Μεγ. Βασιλείου, Ὅροι κατ' ἐπιτομὴν ΡΠΔ', ΒΕΠΕΣ 53, 305.

† Ὁ Περιστερίου Γρηγόριος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Ἀκριβὲς Ἀντίγραφον

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος